

MUSEUMNIEUWS

Jos Trippensee en zijn leerlingen, tweede klassers van het Prisma College in Utrecht, bezochten deze zomer het Archeon in Alphen aan de Rijn.

Archeon, het archeologisch themapark in Alphen aan den Rijn, heeft het moeilijk. De gemeente Alphen en geldschieter ABN/AMRO hebben zich teruggetrokken uit het project. Onduidelijk op dit moment is of het park kan blijven voortbestaan.

Hoewel er het een en ander valt af te dingen op het Archeon in zijn huidige opzet, blijft een bezoek voor leerlingen een unieke ervaring. Er is een pre-historische nederzetting, een Romeinse vesting en een middeleeuws dorp. Voor leerlingen is er de kijkroute door het park, die wij zelf gevolgd hebben en een (duurdere) doe-route, waarbij de deelnemers bepaalde aspecten van het leven in een periode zelf ervaren. Verder bestaat de mogelijkheid een opgraving te verrichten en zijn er leefprojecten in het Educatief Erf.

Ons bezoek

Wat het meest is blijven hangen van Archeon is de enorme hoeveelheid wind die de hele dag over het park waait en bij slechter weer dan wij hadden, voor een onaangename atmosfeer kan zorgen, omdat bijna alles immers in de open lucht plaatsvindt.

Het begin van het programma valt wat tegen, via het oude expogebouw van de wereldtentoonstelling in Sevilla worden we een tijdreis doorgeleid die van oorsprong naar ijsijd voert. Steeds moeten de leerlingen voor rode stoplichten wachten, om daarna wat onduidelijke gangen door te lopen, begeleid door een tamelijk flauwe verteller en dito geest. De tentoonstelling over rechtspraak en vonnissen in de middeleeuwen maakt echter al weer een hoop goed, vooral door de bereidwillige uitleg van de opsteller.

Die vriendelijke benadering blijft opvallen als we de middeleeuwse stad Gravendam binnenwandelen en daar van een aantal ambachtslieden uitleg krijgen over schoenmaken, pottenbakken en het vee hoeden (de pas geboren lammetjes doen het ook erg goed bij de leerlingen!).

Na een half uur ronddwalen worden we door de omroeper naar een wankel toneeltje gebracht waar een echte klucht wordt opgevoerd. De klucht 'Nu Noch' weet bij de meeste leerlingen wel een enthousiaste reactie op te roepen, net als bij de docenten die overigens wel het hardst lijken te lachen....

Middeleeuwse valkenier.

kleio

nummer 8/96
pagina's 18 en 19

Onder de schraper in het badhuis.

Als we daarna naar de Romeinse vesting Trajectum ad Rhenum wandelen, krijgen we al een tip over de masseur. En inderdaad een van de leerlingen meldt zich aan als vrijwilliger in het badhuis en wordt uitgebreid gemasseerd met deskundige uitleg. Van deze antieke stad wordt het oefenen van de gladiatoren nog wel gewaardeerd, maar de tempel en de herberg worden door de leerlingen snel weer verlaten.

Angela Verkaaik:

'Wij hebben in het Archeon ook een gladiatorengevecht gezien, erg spectaculair. We hebben eerst een training gezien tussen twee gladiatoren die die middag een echte wedstrijd moesten spelen. De training staat onder leiding van een leermeester en richt zich in de eerste plaats op gevechtstechnieken. Bij de training mogen ze alleen oefenen en dus niet iemand vermoorden! Net als bij het echte spel gebruiken ze ook bij de training een drietand, een net, een klein (kort) mes, een schild en een zwaard. De plek waar ze oefenen is niet zo groot als het amfitheater, dat is logisch, want ze oefenen alleen maar, het is nog niet menes! Bij het oefenen moet de één eerst aanvallen

dan moet de ander verdedigen en later is het andersom. Maar in de echte wedstrijd gaat het er wel even anders aan toe...'

Selma Stoops:

'Toen de meeste toeschouwers er waren en een plaats gevonden hadden in de arena, kwam er vanuit de verte een stoet aan. Toen de stoet eenmaal de arena binnenkwam konden wij goed zien waar de stoet uit bestond: de organisator van het gevecht; een rijke Romein die in een koets zat. Na de koets kwamen de twee gladiatoren compleet met schildknaapjes die hun wapens droegen. Voordat het gevecht kon beginnen, moesten de gladiatoren eerst de organisator groeten en eren. De ene gladiator (retiarius) had een net (rete) en een drietand, de andere (murmillo) had een groot schild, een helm en een kort zwaard.

.....opeens gooide de retiarius zijn net uit over de murmillo die toe struikelde en zijn wapens verloor. De retiarius had geen medelijden en bedreigde de ander die maar op de grond bleef liggen...'

(In overleg met de beide schrijfsters, leerlingen aan het Prismacollege in Utrecht, wordt het verhaal hier onderbroken. Ze vinden dat iedereen zelf maar naar het Archeon moet gaan om de afloop te weten te komen.)

Bij onze voorouders in het kamp van de jagers-verzamelaars zijn vooral de uitgeholde boomstammen erg in trek. Als daarna bij het varen ook nog een kano omslaat kan de dag eigenlijk niet meer stuk.

Conclusie

Na een gedegen voorbereiding met gerichte opdrachten is het Archeon zeker de moeite waard en kan een bezoek een prima visuele aanvulling op de geschiedenislessen zijn. Bovendien is er ook nog de mogelijkheid dieper op een thema in te gaan via het educatieve erf en de doe-route.

Het is onduidelijk of de docent nog wel gelegenheid zal krijgen om met de leerlingen en bezoek te brengen aan Archeon; KLEIO zal u er in ieder geval van op de hoogte houden.